تمثیل تشکیک در وجود به نور توسط صدرا و بیان اشکال کثرت در وحدت

خُب، این تاریخش است. وقتی ما کلاس می‌رویم و صحبت می‌کنیم، سؤالاتی به ذهن می‌آید. خُب، مثلاً مهم‌ترین چیزی که این بحث را آورد، این بود که ما به الاشتراک، عین ما به الامتیاز است. این کلمه‌ی «عین» چیست؟؛ خُب وقتی در فضای علمی، «عین» می‌گویید، باید زیر این «عین» را خط بکشید و تدقیق کنید که این «عین» یعنی چه. می‌گویید: نویسنده‌ی کتاب، تحریر عین همان نویسنده‌ی کتاب تذکره است. این «عین» یعنی چه؟ عین شخصی است. اما یک وقتی است که شما می‌گویید در نوری که یکی شدید و یکی ضعیف است، ما به الاشتراک، عین ما به الامتیاز است. اینجا دارید عین را به نوع می‌زنید. اینکه به این معنا نیست ما به الاشتراک، عین ما به الامتیاز است؛ چون دو نور را فرض گرفته‌اید. اگر یک نور را فرض بگیرید، در نور واحد هم مراتب مندمج است؛کثرت در وحدت است؛ نه تشکیک مراتبی که ایشان می‌خواهد در مقام وحدت در کثرت تصور کند. بنده دارم این مطالب را به صورت سریع عرض می‌کنم. کلمه‌ی «عین»، قابل فکر است و باید روی آن تأمل شود. همینطور بگوییم عین او است و تمام؟! شیخ اشراق گفته است: ما جایی را داریم که ما به الاشتراک، عین ما به الامتیاز است، مثل زمان. تقدم بالزمان و تاخر بالزمان؛ پس ما به الامتیاز، عین ما به الاشتراک است! در اینجا عین به چه معنا است؟ عین، یعنی شخص یک وجود. علاوه که وقتی روی کلمه‌ی «عین» دقیق شوید، خیلی گسترده می‌شود. حتی می‌توانید بگویید زید قاتل عمرو است و کاتب فلان کتاب است. اگر بگویید کاتب این نسخه، عین قاتل زید است، اینجا می‌گویید: یعنی شخص او یکی است. همینجا اگر بحث‌ها دقیق شد، عینیت کنار می‌رود. عینیت به‌معنای دقیق یک حیث کنار می‌رود. چون زید از آن حیثی که قاتل است، غیر از زید از آن حیثی است که ناسخ است. اما شما با یک نگاه جمعی، می‌گویید «عین»؛ یعنی یک شخص است.

بازبینی #2
ایجاد شده 28 ژانویه 2024 15:50:56 توسط ... .
به روزرسانی شده 3 فوریه 2024 14:34:41 توسط ... .